

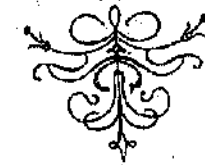
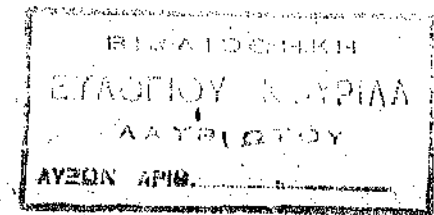
ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΤΟΜΟΣ Β'.

Αναπλάσις

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΟΛΛΑΡΑΚΗ ΚΑΙ Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

— Κάτωθεν του Δημαρχείου —

1889

837

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΣΥΝΑΡΧΗ ΕΤΗΣΙΑ διὰ τὸ ἑξωτερικὸν φρ. χρυσᾶ 10.
διὰ τὸ ἑσωτερικὸν δραχμᾶ 10.
Πᾶς συνδρομητὴς θεωρεῖται καὶ μέλος τοῦ Συλλόγου ἀρωγὸν ἄνευ ἐτίρας υποχρεώσεως.

ΤΟ ΚΥΤΑΣΤΗΜΑ τοῦ Συλλόγου εἶνε ἐν τῇ συνοικίᾳ Πλάκας ἀρ. 3. παραπλεύρως τῇ Δημοτικῇ Σχολῇ τῇ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀδριανοῦ. Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΦΥΛΑΧΟΝ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1889.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Μιχ. Γ. Γαλανοῦ Ὁ ὄλισμός εἶνε ἀφέλιμος; — Νπὸ Σώσατε τὴν Ἑλλάδα. — Αἱ ἀποικονομίαι — Ὁ νέος Μητροπολίτης ὑπὸ Κ. — Θερησκεία καὶ οἰκογένεια, Β'. κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ὑπὸ Σερβ. Νικολάβουρα, ἀρχιμανδρίτου. — Κοινὰ καθήκοντα. Ἐξ ἀνεκδότου ἡμερολογίου ἐκδὸς πιστεύσαντος. — Αἰθήρεια. — Συλλογικαὶ εἰδήσεις. — Ἀλληλογραφία.

Ο ΥΛΙΣΜΟΣ ΕΙΝΕ ΩΦΕΛΙΜΟΣ;

Α'.

ΥΠΟ ΑΤΟΜΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

Θέλομεν ἐπιχειρήσει νὰ καταδείξωμεν τὸ πρακτικῶς ὀλέθριον τῶν ὄλιστικῶν θεωριῶν. Ἐπιθυμοῦντες δὲ νὰ διεξαγάγωμεν τὴν συζήτησιν μόνον ἐπὶ πεδίου, ἐφ' οὗ δέχονται αὐτὴν κατ' ἀρχὴν καὶ αὐτοὶ οἱ ὄλισταί, δὲν θέλομεν ἐξετάσει τὸ ἀφέλιμον ἢ βλαβερὸν τοῦ ὄλισμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸν καθόλου, ἕρα καὶ τὸν ὑπερκόσμιον καὶ αἰώνιον προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐπιγῆ βίον αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ὅποιῳ εὐημερία ἢ ἀπλή ἐγκατεργασίς ἔχει καὶ αὐτὴ τὰς συνθήκας τῆς, συνθήκας, ἐν ἡ ἀναίρεσις εἶνε ἀναίρεσις αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

Κατακρίνων τις τὸν ὄλισμὸν ὅτι εἶνε ὀλέθριος, ἐνοεῖ βεβαίως αὐτὸν ἔχει μόνον ἀτομικῶς ἢ δι' ὀλίγους, ἀλλὰ καὶ κοινωνικῶς καὶ ἐν γένει ὀλέθριον συνιστῶν δὲ τις αὐτὸν ὅτι εἶνε ἀφέλιμος, ἐνοεῖ αὐτὸν ἔχει μόνον ἀτομικῶς καὶ δι' ὀλίγους, ἀλλὰ καὶ κοινωνικῶς καὶ ἐν γένει ἀφέλιμον.

Ἐξετάσωμεν λοιπὸν πρῶτον, ὁ ὄλισμός ἀτομικῶς εἶνε ἀφέλιμος;

ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὅς ὁ ὄλισμός τὸν θέλει, ἔλη καὶ οὐδὲν πλεόν, ὑπάρχων διὰ τῆς ἐνοργάνου συστάσεώς τῆς, ἐκλείπων διὰ τῆς ἀποσυνθέσεώς τῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ἰδίαν ὑπαρξίν, δὲν διακρίνεται ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἀλλ' ἔχει βίῳ ἐκφάνσεως ἀτομικῆς καὶ φυσιολογικῆς συνθήκας καὶ εἶνε σύνολόν τι φαινομένων διανοίας, αἰσθημάτων, βουλήσεως, ἐν παραγωγικαὶ αἰτίαι εἶνε λειτουργίαι καθαρῶς σωματικαί. Τούτου τεθέντος, διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἔλη μόνον καὶ σῶμα, τὸ ζήτημα τῆς εὐημερίας του εἶνε ζήτημα ὄρων ὄλιστικῶν καὶ σωματικῶν. Πρωτίστως τότε καλλιτέρα ἢ χειροτέρα σωματικῆς ὀργάνωσις καὶ κατάστασις προσεγγίζει ἢ ἀπομακρύνει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εὐδαιμονίας, αἱ ὄλικαι ἀπολαύσεις ἀναγορεύονται ὡς αἱ οἰκειόταται τῶν ἀπολαύσεων διὰ τὴν φύσιν ἡμῶν, καὶ τὰ ὄλικὰ ἀγαθὰ τῶν ἀγαθῶν πάντων τὰ ὑπέριστα, ἢ, ἀκριβέστερον εἰπεῖν, τὰ μόνα ἀγαθὰ. Ἄν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦνε ἢ προοιούσα μόνον καὶ ἀνωτέρα ἐμφάνισις τῆς ζωολογικῆς ἐξελιξεως, ἂν αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις αὐτοῦ ἦνε αἱ αὐταὶ πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ζώων, ἂν δὲν ἦνε ἄλλο τι ἢ ἔλη μόνον ὀργανωμένη, ὁ βίος του τότε οὐσιωδῶς ἔχει τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τὸν ὅποιον καὶ ὁ τῶν ἄλλων ζώων, ἀνάλογα δὲ αἰτία θὰ φέρουσι τὴν εὐδαιμονίαν ἢ τὴν κακοδαμίαν του.

Τῆς δ' αἱ συνθήκαι τῆς εὐδαιμονίας τῶν ζώων; Σῶμα καλῶς ἔχον καὶ ὄλικαι ἀπολαύσεις, πρὸς τὰς ὅποιαις τὰ ἐξαποθεῖν αἱ ἀνάγ-

και των, αι ὀρμαί των, τὰ πάθη των. Ὑποθέσατε ζῶον καχεκτικόν, σύρον μετὰ μόχθου τὴν ὑπαρξίν του, τυραννούμενον ἀπὸ τὰ ἐνστικτικά του, τὰ ὅποια ἀδυνατεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ. Τί θὰ ζηλεύσητε τοῦ ζῶου αὐτοῦ; Ἀνάλογος νόμος θὰ δεσπόζῃ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἂν ἦνε μόνον ἄνθρωπος — ὕλη, ἄνθρωπος — μηχανή.

Θὰ εἶπατε ἴσως ὅτι ἀπομένει εἰς αὐτὸν πάντοτε εὐγενέστερόν τι στάδιον, ἢ ἀφοσίωσις εἰς ὑπέρτερόν τι ἰδεώδες, ἢ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος. Ἀλλὰ δι' ὅν, ὑπερ οὐδὲν ἕλλο εἶνε παρὰ ὕλη, σῶμα καὶ μόνον σῶμα, τί ἕλλο στάδιον εἶνε εὐγενέστερον τοῦ ὕλικού, τί ἰδεώδες ὑπέρτερον τοῦ τῆς ὕλικῆς ἀπολαύσεως καὶ εὐθυμίας, καὶ τί καθήκον ἐπιτακτικώτερον τοῦ πρὸς τὸ ἴδιον σῶμα καθήκοντος; Κατὰ τοὺς κανόνας τίνος λογικῆς θὰ λαλήσητε γλῶσσαν ἑλληνικὴν πρὸς ὅν τῆς προελεύσεως τῶν πιθήκων; Ἐργασθῆτε ποτε ολονδήποτε πιθηκοειδὲς συναρπαζόμενον ὑπὸ τοιούτων παρακαλεύσεων, σωματικῶς καὶ ὕλικῶς δυστυχές, ἀλλ' ἐπιζητοῦν τὴν εὐτυχίαν ἐν τῇ προσηλώσει εἰς ὑπέρτερα ἰδεώδη, ἐν τῇ ἀφοσίωσει πρὸς τὸ καθήκον; Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος ἐννοεῖ τοιαύτην γλῶσσαν τὴν ἐννοεῖ ἕμως, διότι φέρει ἐν ἑαυτῷ καὶ στοιχεῖον ἔτερον, ἕως ἠθικὸν καὶ πνευματικόν, δὲν θὰ τὴν ἐνόει δὲ, ἂν ἦτο μόνον, ὡς σῆς οἱ ὕλισται τὸν θέλατε, ὕλη, σῶμα, μηχανή.

Τίνες δ' αἱ πρακτικαὶ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ὕλιστικῆς θεωρίας δὲν εἶνε δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις.

Ἐν πρώτοις, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν γεννῶνται φύσει ἀκμαῖοι καὶ ἰσχυροὶ τὸ σῶμα, πολλοὶ φέρουσι τὴν νόσον ἡδὴ ἀπὸ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς των, καὶ τῶν ἰσχυροτέρων δὲ ποικίλα αἰτία ὑπονομεύουσι τὴν υγίαν, τὸ δὲ γῆρας ἐπερχόμενον ἐπάγει πολλὰ τὰ δεινὰ εἰς τὸ σῶμα καὶ ὁ θάνατος ἀποσυνθέτει αὐτὸ καὶ μεταβάλλει εἰς τέφραν καὶ σποδόν. Δεύτερον, ἢ θεραπεία τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν ἀπαιτεῖ τὰ ἀνάλογα ἀγαθὰ ἄλλὰ τὰ ἀγαθὰ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἀπολαύσωσι πάντες, τινὲς δὲ πολλαῖς καὶ στεροῦνται ἢ μόλις ἐξευρίσκουσι τὰ ἀπολύτως πρὸς συντήρησιν ἀναγκαῖα. Τίνα λοιπὸν παρηγορίαν φέρει, τίνα ὀφέλειαν ὁ ὕλισμὸς παρέχει εἰς ἄνθρωπον καχεκτικόν καὶ

ἀσθενῆ, ὅστις ἔχει τὸ σῶμα, ὅπως ἀλγῆ καὶ πάσχη, ὅστις ἡμέρας καὶ νυκτὸς τυραννεῖται ὑπὸ πόνων ἀφορήτων, ὅστις εἶνε καθηλωμένος χρόνιος ἐπὶ κλίνης ὀδύνης, διὰ τὸν ὅποιον ὁ ἥλιος δὲν ἔχει φῶς, οὔτε λάμπει οἱ ἀστέρες καὶ θρόσον ὁ ἀῆρ καὶ εὐωδίαν τὰ ἄνθη, εἰς τὸν ὅποιον μόνη αἰσθησις ἀπέμεινεν ἢ τοῦ πόνου, πάσης ἄλλης αἰσθήσεως ἀπαμβλυθείσης ἢ καταποθείσης ἐπὶ αὐτῆς; Ἡ τίνα παρηγορίαν φέρει καὶ τίνα ὀφέλειαν παρέχει ὁ ὕλισμὸς εἰς τὸν ἄπορον καὶ πενόμενον, ὅστις οἰστρολατεῖ μὲν πρὸς τὰς ὕλικὰς ἀπολαύσεις καὶ ἐκτείνει πνευροσούσας πρὸς αὐτὰς τὸς ἀγκάλας, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἀποσύρει αὐτὰς πάντοτε κενὰς, μηδὲν ἕλλο ἀποφέρων ἢ θλίψιν καὶ ἀπόγνωσιν, ἥτις φθάνει εἰς ἀληθῆ κόλασιν, ὅταν ἐπέαντι τοῦ πεινῶντος καὶ μὴ ἔχοντος νὰ φάγῃ, τοῦ διψῶντος καὶ μὴ ἔχοντος νὰ ἐνδυσθῇ, τοῦ θρησύντος καὶ μὴ ἔχοντος νὰ θερμανθῇ, τοῦ θρησύνοντος μάνην μίαν αἰσθητικὴν ἀπόλαυσιν, ἥτις κυρπολεῖ τὸ αἷμά του καὶ καθιστᾷ τὰ νεῦρά του νεῦρα μεινομένου, τίνα παρηγορίαν φέρει, τίνα ὀφέλειαν παρέχει ὁ ὕλισμὸς, ὅταν ἀπέαντι αὐτοῦ, τοῦ ἀποκλήρου καὶ τοῦ καταδικίου τῆς μόρας, ἴσεται ἄλλος ἀνυψῶν πολυώροφα μέγαρα, περιβαλλόμενος πορφύραν καὶ βύσσον, παραθέτων Λουκούλλον τραπέζας, διασκεδάζων, εὐθυμῶν, ὀργιζῶν, πληρῶν πάσας τὰς ὀρέξεις του, ἱκανοποιῶν πάσας τὰς ἰδιοτροπίας του, γεύμενος πάσης ἀπολαύσεως, φορῶν τὴν ἡδονὴν δι' ὕλων τῶν πόρων τοῦ σώματός του; Καὶ ὅταν τὸ γῆρας ἐπέλθῃ λευκαῖνον τὴν κόμην μας, ἔνυθιδόνον τὴν μορφήν μας, ἐκμυζῶν τὴν ἰκμάδα μας, χαλαρόνον τὰ νεῦρά μας, κλονίζον τὰ γόνατά μας, κυρτόνον τὴν ῥάχιν μας, ἐξασθενίζον ἢ ἀφαιροῦν τὴν δρασίαν καὶ τὴν ἀκοήν μας, καθιστῶν τὸ σῶμά μας ἐρείπιον σώματος, σκελετόν, φάσμα, σκιάν δραπέτιδα τῶν τάφων, αἶρον ἀφ' ἡμῶν τὴν πρὸς ἀπόλαυσιν σωματικῶν ἡδονῶν δύναμιν, καταλείπον δὲ πολλαῖς τὴν ἀνάμνησιν αὐτῶν καὶ τὸν πόθον ὅταν σκεπώμεθα ὅτι ὁ θάνατος θ' ἀφαιρέσῃ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν αἰσθησιν καὶ ἀπόλαυσιν, ἐνφ' ἢ ψυχῇ ἡμῶν φύσει ὀρέγεται ἑταλεύτητον τὴν εὐτυχίαν, ὅταν τέλος ὁ θάνατος ἐνσκήπτων μεταβάλλῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς σποδόν, καὶ ὁ μὲν χορτασθεῖς μὲ σωματικὰς καὶ ὕλικὰς ἀπολαύ-

σεις μάνην ζητῆ νὰ συγκρατήσῃ αὐτὰς ἐκφυρούσας τῶν χειρῶν του, ὁ δὲ διεληθὼν τὸν βίον ἐν μαρτυρίᾳ καὶ κακουχίαις καὶ στερήσεσιν ἀπέρχεται καταρῶμενος τὴν ὄραν τῆς γεννησεῶς του, ποία τότε ἢ ἀπὸ τοῦ ὕλισμοῦ προσηγομένη εἰς τὸν ἄνθρωπον ὀφέλεια;

Ὁ ὕλισμὸς ὀφέλιμος! Ἀλλὰ ποῦ θὰ στηρίξετε τὸ ὀφέλιμον αὐτοῦ; Εἶνε ὀφέλιμος ὁ ὕλισμὸς, διότι τῆς εὐτυχίας ὁ πόθος εἶνε ἀπειρος, σταθερὸς, αἰώνιος, αὐτὸς δὲ τὴν εὐτυχίαν ἐξαγορᾷ ἀπὸ ὕλικῶν ἱκανοποιήσεων καὶ ἀγαθῶν φύσει πεπερασμένων, ἀβεβαίων, προσκαιρῶν; Εἶνε ὀφέλιμος ὁ ὕλισμὸς, διότι καθιστᾷ προνομιούχον τὴν εὐτυχίαν, ἀποκλήρον αὐτῆς τὸν νοσοῦντα, τὸν ἀποροῦντα, τὸν πεινόμενον; εἶνε ὀφέλιμος ὁ ὕλισμὸς, διότι λέγει πρὸς τὸν οἰκογενειάρχην, τοῦ ὁποῦν σὺνετρέβῃ ἢ υγεία ἐν ἐκμύχθῳ ὑπὲρ τῶν τέκνων του ἐργασία, πρὸς τὴν γυναῖκα, ἥτις ἠσθένησε νοσηλεύουσα τὸν ἄνδρα της, πρὸς τὸν ἥρωα, ὅστις πεινᾷ, διότι δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ἀπολέσας τὸν βραχίονα ὑπὲρ τῆς πατρίδος, πρὸς τὸν ἀδελφόν, ὅστις ἐγγράσσε προῶρος διὰ νὰ θρέψῃ ἐν κόλπῳ πολλῶ τὰς ἀδελφάς του, πρὸς τὸν νεανίαν, ὅστις δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὰς τρέλλας τῆς νεότητος, πρὸς τὴν νεάνίδα, τῆς ὁποίας τὰ παρθενικὰ κάλλη φθίνουσιν ἐν ἀφανείᾳ καὶ ἀπομονώσει, πρὸς τὸν θρηνοῦντα τὴν ἀπόλειαν συζύγου, μητρὸς, πατρὸς, ἀδελφοῦ, φίλου, πρὸς τὸν ἀπαρηγόνητα τὰς θρορυβώδεις χαρὰς τοῦ νόσου, πρὸς τὰ ἐκατομύρια τέλος τῶν ἀνικάνων διὰ σωματικὴν πάθεισιν, τῶν ἀπόρων, τῶν ἐγκαταλειμμένων, «Ἐἶσθε ὄντα καταδεδικασμένα νὰ ζήσητε καὶ ν' ἀποθάνητε δυστυχῆ, εἰσθε ὄντα περικτετέοντα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, χρησιμεύοντα μόνον διὰ νὰ καθιστᾷται αἰσθητοτέρα τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων» εἰσθε ἐν μοίρᾳ Ταντάλου, σκύβαλα, ἀποτρόγμματα, ἐξουθενώματα, οἱ κατάδικοι, οἱ παρῖαι τῆς κοινωνίας, οἱ κολασμένοι τοῦ κόσμου τούτου διὰ ὅς οὐδὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ πόθου, τοῦ φθόνου, τοῦ πόνου, τῆς θλίψεως, τῆς ἀπελπισίας, διὰ ὅς τὸ μὴ εἶναι εἶνε προτιμότερον τοῦ εἶναι; Ἡ μήπως εἶνε ὀφέλιμος, διότι καὶ πρὸς τὸν κεκληρωμένον ὕλικῶν ἀγαθῶν καὶ πάσης ἐξ αὐτῶν ἀπολαύσεως μυστηριώδους φωνῆ φωνεῖ «ἴσα καὶ ἂν ἀπολαύσης τρέμε! Τὴν εὐτυ-

χίαν δὲν δύνασαι νὰ κρατήσῃς μετὰ σοῦ. Ἐνδεχόμενον νὰ σὲ καταλάβῃ νόσος» ἐνδεχόμενον αὐτὰ αἱ ἀπολαύσεις σου νὰ σὲ καταστήσωσιν ἀνίκανον εἰς νέας ἀπολαύσεις, ἐνδεχόμενον νὰ χάσῃς τὰ ἀγαθὰ σου. Τί θὰ γίνῃς τότε; Καὶ ἂν ταῦτα δὲν ἐπέλθωσι, θὰ ἐπέλθῃ τὸ γῆρας. Τί θὰ γίνῃς τότε; Καὶ θ' ἀποθάνῃς τέλος. Τί ἐκέδησας τότε; Εἶσαι δυστυχῆς, ἄνθρωπε! θέλεις τὴν εὐτυχίαν σταθερὰν, καὶ αὐτὴ εἶνε ἀστατοτέρα θαλάσσης; θέλεις τὴν εὐτυχίαν αἰώνιαν καὶ αὐτὴ εἶνε βραχυτέρα στιγμῆς. ὦ! εἶνε νὰ σὲ κλαίῃ τις ἄνθρωπε! φῶς ἀπατηλὸν ἐπὶ μικρὸν ἡδονὴν ὀλίγη ὄχι ἕμικτος πόνων, πόθοι πολλοὶ, ὄνειρα, ἐξέψεις, καὶ ἐπὶ τέλους τάφος, σκότος, σήψις, σκώληκες, χοῦς» μήπως διὰ τοῦτο ἦνε ὁ ὕλισμὸς ὀφέλιμος;

Ἴδού τὸ Ἐδαγγέλιον τοῦ ὕλισμοῦ. Ἄν δύνασθε, ἀφελήθητε ἀπ' αὐτοῦ ἂν δύνασθε, ἀπλήσατε παρηγορίαν, ἐλπίδα, σθένος, χαρὰν, ἀτοχήν ἀπὸ τῶν ζημιῶν αὐτοῦ. Δεῦτε πρὸς αὐτὸν οἱ ἀπογοητευμένοι, οἱ διψῶντες δικαιοσύνην, οἱ πεινῶντες, οἱ κλαίοντες, οἱ δειδιωμένοι, οἱ δυναστευόμενοι, οἱ πεινόμενοι, οἱ πεινῶντες, οἱ γυμνητέοντες, οἱ μὴ ἔχοντες ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει, οἱ ἀσθενοῦντες, αἱ χῆραι, τὰ ὄρφανὰ, καὶ εἰπατε αὐτῷ, «στήριξον τὰ βήματά μας, ἀπόμαξον τὰ δάκρυά μας, φάτισον τὰ βῆθη τῶν καρδιῶν μας, φαιδρουνον τὰ μέτωπά μας, φέρε τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς ψυχὰς μας, γενοῦ ἡμῶν χρησίμος». Εἰς ἀπάντησιν θ' ἀκούσητε καρχασμόν, θὰ εἴρητε δὲ περισσοτέραν παρηγορίαν ἐν τῷ κεραινοῦ, ὅστις ἐνσκήπτει ἐπὶ τὴν γῆν, ἐν τῇ τρικυμίᾳ, ἥτις βρυχᾷται ἀπὸ τῶν ὀκεανῶν καὶ ἀπειλεῖ νὰ κατακαλύψῃ τὴν γῆν, ἢ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ὕλισμοῦ.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΩΣΑΤΕ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

Ἄν ἦτο ἀνάγκη νὰ δοθῇ χαρακτηρισμὸς τις εἰς τὸ ἔτος τὸ ὁποῖον διερχόμεθα, εἶδει ἀναμφιβόλως νὰ ὀνομασθῇ τοῦτο κατ' ἐξοχὴν ἐκκλησιαστικὸν ἔτος. Τόσοι Κυβερνητικοὶ ἄγωνα, τόσαι δημοσιογραφικαὶ συζητήσεις, τόσα καὶ τόσα ἐκκλησιαστικὰ ἐπεισόδια δικαιολογουσι τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον. Σπανίως παρ' ἡμῶν ἢ Ἐκκλησία ὑπήρξεν ὑποκείμενον

ούτω μακρῶν καὶ σφοδρῶν δημοσιογραφικῶν συζητήσεων, σπανίως ἢ ἐκκλησία ἐπισηχόλησεν ὅσον ἦδη τὰς Ἑλληνικὰς Κυβερνήσεις, σπανίως ὁ λαὸς παρηκολούθησε μετὰ τοσοῦτου ἐνδιαφέροντος τὰς ποιικίλας φάσεις καὶ τὰς περιπετειὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἀνεκινεῖτο κατὰ καιρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ Κλήρου καὶ ταχέως ἐθάπτετο ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς κυβερνητικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ Κοινοῦ ἀδιαφορίας. Ὁ Κλήρος σπανίως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους διεθραμάτιζε πρόσωπον ζώσης τάξεως· μικρὰν ἢ οὐδεμίαν ἀσκίαν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐπίδρασιν ἐλαμπε διὰ τῆς ἀπὸ ταύτης ἀπουσίας του, ἔζη ἐν τῇ ἀκνησίᾳ του, ἐν τῇ νύκτῃ του, ἐν τῇ ἀπονεκρώσει του. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νεκροφανείᾳ του ταύτῃ συνενεργεῖ τὸ πρὸς ἑαυτὸν σέβας τοῦ λαοῦ, ἂν οὐχὶ τὸ πραγματικόν, τὸ εἰλικρινές, τοῦλάχιστον τὸ κατ' ἐπίφρασιν...

Ἐν γρονθὺς εἴμαρτο νὰ μεταβάλλῃ τέλει τὴν κατὰστασιν ταύτην καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ ἐνώπιον τῆς συνειδήσεως τοῦ ἔθνους τὴν ἀληθῆ τοῦ Κλήρου καὶ τῆς ἐκκλησίας κατὰστασιν. Καὶ τὸ γεγονός τοῦτο ἦτο ὁ θάνατος τοῦ Μητροπολίτου.

Καὶ συνήφθησαν περὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ἀγῶνες κρατεροί, καὶ ἀνεροκινίσθησαν πέθη, καὶ ἤνασαν φιλοδοξίαι, καὶ συνεκρούσθησαν φιλοτιμίαι, καὶ ἐγένοντο συζητήσεις, καὶ διημιέθησαν φράσεις οἷονε κοινοβουλευτικαί, καὶ ἐπευέθη ἢ Κυβερνήσεις, καὶ ἀνεμίχθη ἡ δημοσιογραφία διαιρεθεῖσα εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, καὶ ὑβρίσθησαν καὶ ἐροπηλαίσθησαν οἱ ἀνώτατοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀξιωματικοὶ ὡς οἱ τυχόντες πολιτικοὶ κομματάρχαι, καὶ ἀνεσύρθησαν ἐκ τῆς λήθης παρηγῶνισμένα κατωγγελλία ἀρχιερέων ἐπὶ βαρυντάτοις ἐγκλήμασι, καὶ καταβιβάσθη ἡ ἀρχιερατικὴ πορφύρα ἀπὸ τῆς περιωπῆς αὐτῆς εἰς τὰς ἀγνιάς, συνεκλύσθη, ἐλακκατήθη, δισκομπεύθη καὶ παρουσιάσθη ὡς φάκος ἐνώπιον τοῦ λαοῦ!

Ἴδον ἐν γεγονὸς ὅπερ ἤθελε νὰ ἀποκαλύψῃ κατὰστασιν ἀξιοθρήνητον, γνωστὴν μὲν ἴσως εἰς τινὰς ἀλλὰ καὶ ἀγνωστον εἰς ἄλλους καὶ ἀπιστευτον εἰς πολλούς. Ἴδον ἐν γεγονὸς εἰς ὃ ἐμελλον νὰ ἀκολοθησῶσι καὶ τόσα ἄλλα, ἵνα συμπληρωθῇ ἢ εἰκὼν τῆς φιλιβεραῶς πραγματι-

κότητος. Χθὲς τρεῖς μοναχοὶ ἐλιποτάκτησαν ἐκ τῶν μόνων τῶν καὶ ἐτρέπησαν εἰς ἀγνώστον διεύθυνσιν! — Σήμερον ἱερομάνναχος κλέπτει σταυρὸν, οὐτιμὸς ἢ μεγάλη ἀξία προσεβλήσθη τὰ κερδαλεόφρονα βλέμματά του ἐνφ' ἐτέλει τὴν θείαν λειτουργίαν! — Ἀλλοπάλληλα ἐντάλματα συλλήψεως ἐκδίδονται κατὰ κληρικῶν.— Ἱερομνησοσυμβουλία ὀλοκλήρᾳ προφυλακίζονται ἐπὶ καταχρήσει ἱερῶς περιουσίας! — Μοναχοὶ ὑπὸ τὰ ὄματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν περιέρχονται κόμας καὶ χωρία ἀργυρολογοῦντες διὰ πολωνύμων μέσων καὶ τὸ Ἵπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν στέλλει ἐγκύκλιον πρὸς τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς (!) νὰ συλλαμβάνουσι τοὺς τοιοῦτους! Κατὰστασις λυπηρὰ, ἀξιοθρήνητος, ἀπελιτιστικὴ. Κατὰστασις ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐγκληματικὴν ἀφροντισίαν βίου, βίων ἐν γένει, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Κατὰστασις δὲ ἦν ὑπέχμεν ἀμέριστον τὴν εὐθύνην καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὁ λαὸς ἀκόμη. Κατὰστασις δημιουργηθεῖσα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς ἀσυγγνώστου ἀδιαφορίας τῶν ἀρχηγῶν τοῦ κλήρου πρὸς ἐπίβλεψιν τῶν κατωτέρων κληρικῶν καὶ ἀυτηγῶν τιμορίαν τῶν παρεκτροπόμενων. Τί ἂν οἱ Ῥωμαῖοι κατεδίκασαν τὴν Ῥεάν Σιλβίαν, ἱερειαν τοῦ Ἄρσεως, εἰς τὸν διὰ πυρὸς θάνατον, διότι παρεβίασε τὴν πρὸς σωφροσύνην ὑπόσχεσιν ἣν ὡς ἐστὶν ὄφειλε νὰ τηρήσῃ; Παρ' ἡμῶν τοιαύτη ἢ ἀνάλογος ἀσχημὰ δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸ πολὺ ἐν τῷ τῷ φ ὀ ρ ο ν διαφρονον τῶν ἐφημερίδων καὶ οὐδὲν πλεόν. Οἱ ἡμέτεροι ἱεράρχαι, οἱ πλεῖστοι τοῦλάχιστον, ἐθεώρησαν πάντοτε ἀνάξιον τοῦ κόπου νὰ ἀσκήσωσιν ἔστω καὶ τὸν ἐλάχιστον ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἱερέων, ἢ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος θεωρεῖ ἀπρακτοῦσα τὸν καθ' ἐκάστην ἀξιοθρήνητον ὄγκον τῶν κατὰ κληρικῶν κατωγγελλίων, παραρρίπτει αὐτὰς εἰς τὰ ἀρχαῖα καὶ καταλείπει τὴν θείαν μυσταγωγίαν εἰς χεῖρας ἱερέων ἀμφιβόλου ἠθικοῦ ποιοῦ καὶ τὸ φυσιαστήριον βεβηλοῦμενον παρ' ἀνθρώπων ἐλθόντων εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸν Ποινικὸν Νόμον!

Καὶ μετὰ τοιαύτην ἀδιαφορίαν, μετὰ τοιαύτην ἀκηδείαν καὶ ἀβελτηρίαν τοιαύτην, ἀγνοεῖ τις πῶς νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἀποροῦντα διὰ τὴν παροῦσαν θρησκευτικὴν ἡμῶν κατὰστασιν.

Ὁμιλοῦντες ἐπ' αὐτῆς πρὸς τινων μηνῶν μετὰ λογίου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἱεράρχου ἐμείναμεν ἐννοιὴ πρὸ τῆς τόλμης μεθ' ἧς τὴν κατὰστασιν ταύτην ἀπέδιδεν οὗτος εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὀργανικῶν νόμων ἀσφαλιζόντων εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς πλείονα ἀνεξαργησίαν καὶ εὐφύτερον κύκλον αὐτοβουλήας καὶ ὑπεστήριξε τὴν ἐν τῇ χειραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Πολιτείας! Ἐπειρέθην νὰ ἐποδείξω εἰς τὸν σεβαστὸν ἱεράρχην τὸ πεπλανημένον τῆς ιδέας του καὶ νὰ τῷ ὑπομνήσω τὴν εὐρείαν δικαιοδοσίαν, ἣν ἀποπέμυσεν εἰς αὐτοὺς οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ νόμοι τῆς Πολιτείας, ἀλλ' ἐλαφρὰ συνοφρῶσας τοῦ Σεβασμιωτάτου με ἐπαύσατο ὅτι ἡ ἀπόπειρά μου μικροῦ δεῖν ἐχρηματηρήζετο ὡς ἀσέβεια καὶ με ἠνάρκασε νὰ παραιτηθῶ ταύτης καὶ νὰ οἰκτείρω τὸν Κλήρον μας καὶ νὰ ταλανίσω τὴν Ἐκκλησίαν μας!

Ἴσως τις ἐν τῇ ἀκράτῳ αἰσιοδοξίᾳ του χαρακτηρίσῃ τὰς ἐντυπώσεις ταύτας ὡς ὑπερβάλλουσαν ἀπαισιοδοξίαν ἢ κδικον τοῦ Κλήρου μας διακωμπεύσιν. Ἀλλ' οὔτε τοῦτο εὐτυχῶς, οὔτε ἐκεῖνο δυστυχῶς εἶνε ἀληθῆ. Ἡμεῖς, ἴσως ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, τιμῶμεν καὶ γεραίρομεν τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ πάντα ἄλλων θλιβόμεθα διὰ τὴν κατὰστασιν ταύτην. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν πράγματα περιήλθον εἰς σημεῖον προκαλοῦν ἀκράτητον τὴν κραυγὴν τῆς ἀδύνης καὶ τοῦ κλῆρους παντὸς ποροῦντος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἴθνος, καὶ ἀποπνίγον πᾶσαν φωνὴν μετριοπαθείας. Ἴσως ἢ κραυγὴ αὕτη πικρὰν ἦεν. Ἀδιόφορον αὐτὸς εἶνε ὁ χυμὸς τῆς ἀληθείας. Ἴσως δυσκαρτέστη τινὲς ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀδιόφορον. Ἀρκεῖ ὅτι εἶνε κραυγὴ εἰλικρινῆς, ἀναθρώσκουσα ἀνθρώμουτος ἐκ τῆς καρδίας, ἀνεπηρέαστος, ἀπροσάποδληπτος, ἐληθῆς, προκαλουμένη ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ἄς ἐρωτήσῃ ἕκαστος τὴν ἰδίαν συνειδήσιν καὶ δὲν ἀμφιβάλωμεν ὅτι θέλει ἀναγνωρίσει, ἔστω καὶ κατ' ἐδίαν, τὴν ἀληθειαν τῶν πραγμάτων. Τοῦτο ἀρκεῖ ἵνα ἡ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης βαλλομένη φωνὴ ἀντὶ νὰ ἐγείρῃ τὸν χόλον τῶν ὑπὸς δὴποτε παρασκευασάντων τὴν κατὰστασιν ταύτην, προκαλέσῃ τὴν συντριβὴν αὐτῶν καὶ τὰ δάκρυα διὰ τὸ παρελθόν, τὴν συγκίνησιν διὰ τὸ μέλλον. Ἄν δὲν

παύσωμεν προσπαθοῦντες νὰ κρυβώμεν ὀπίσθεν τοῦ δακτύλου ἡμῶν, ἂν δὲν παύσωμεν συγκυλίπτοντες τὰ ἀμοιβαία σφάλματα καὶ τὰς ἀμοιβαίας ἐλλείψεις, οὐδέποτε θὰ διορθωθῶμεν. Τὰ πράγματα αὐτὰ ἀφίνοσι φωνὴν πρὸς τὴν ὁποίαν ἂν ἀδιαφορήσουσι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ Ἀρχαί, ἂν κωφεύσῃ ἢ Κυβερνήσις, εἶνε ἐνάγκη, ἀνάγκη ἀπαραίτητος, νὰ δώσῃ προσοχὴν αὐτὸς ὁ λαός.

Ἴσως εἴπῃ τις ὅτι καὶ ἡ κατὰστασις αὕτη μὲν ὅλα τὰ μελανά της χρώματα ἔχει καὶ τὰ φωτεινὰ της σημεῖα καὶ ὁ περὶ τοῦ Κλήρου κανὼν ἔχει καὶ τὰς ἐξαιρέσεις του. Ἄν τὸ ἀνοῦμεθα ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα εἶνε τόσον σπάνια καὶ αὐτὰ τόσον ὀλίγα, ὥστε ὅσον καὶ ἂν ἦνε σεβαστὰ εἶνε ἀνάξιαι μναίας. Ἡ κατὰστασις εἶνε τοιαύτη οἷα εἰκονίζεται ἐνταῦθα, οἷα φαίνεται ἐν τοῖς πράγμασι. Κατὰστασις λυπηρὰ ἀλλ' ἀληθῆς. Κατὰστασις δυναμένη νὰ ἐσπείρῃ τὴν ἀπογοητεύσιν καὶ νὰ παρασκευάσῃ τὴν ἀπελιπίαν. Κατὰστασις ὑπονομεύουσα τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, συντριβουσα τὸ γόητρον τῶν λειτουργῶν τοῦ Ἵθιτου, ταπεινοῦσα αὐτοὺς ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ καὶ προετοιμάζουσα τὴν ἐξόρτωσιν τῶν θρησκευτικῶν δεσμῶν.

Συνεχῆς μέχρι τοῦδε τὸν λαὸν σεβασμὸς τις, ἔστω καὶ ἐπίπλαστος, πρὸς τὸ ἱερατεῖον. Ἐδῆ ἐξέλιπεν ἢ κινδυνεύει νὰ ἐκλίπῃ καὶ ὁ δεσμὸς οὗτος. Ἀμφιβάλετε; Ἀνοῦσατε τὴν εὐγλωττίαν τῶν πραγμάτων.

Μέχρι τῆς χθὲς ἐνορία δλοκλήρος διεμαρτύρητο κατὰ τοῦ ἐφημερίου αὐτῆς, συνέταττεν ἀναφοράς, προσέβαινε εἰς ἐπανειλημμένας κατ' αὐτοῦ παραστάσεις παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ καὶ ἐπὶ τέλους ἐπέπεμφεν αὐτὸν τοῦ ναοῦ.—Ἐν Λαφνίῳ οἱ ἐνορίται ὀβριζοῦσι τὸν ἐφημέριον, τὸν κακοποιοῦσι καὶ τῷ κλείουσι τοῦ ναοῦ τὴν θύραν.—Συμπλοκὴ συνέταττεται ἐν Παιραιεῖ δι' ἕνα ἱερέα οἱ ἐνορίται διαιοῦνται εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ μὲν ὑπὲρ, τὸ δὲ κατὰ τοῦ ἐφημερίου, πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὁποίου ἐδέησε νὰ σπαύσῃ δημοσία δύναμις!—Καὶ ἔπειτα; Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ—ἵνα περιορισθῶμεν εἰς τὰ μάλλον πρόσφατα—ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν καὶ μίαν π ρ ὀ ὀ ο ἵ! Συνοικία δλοκλήρος σκανδαλίζεται ἐξ ἀντικανονικῆς καὶ μεροληπτικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γίνεται ἀνά-

στατος, προβαίνει εις διαδηλώσεις και επιχειρεί οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἤττον ἢ νὰ ἐπιβάλλῃ διὰ τῆς βίας τὴν τήρησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομίμων, εἰς ἐκείνους οἵτινες ἐτάχθησαν φρουροὶ καὶ θεματοφύλακες αὐτῶν! Πῶς οἷος φαίνεται ἡ πρόοδος αὐτῆ; Ἐφυγαδεδύθη λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν κληρικῶν μὲς ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ κατέφυγεν εἰς τοῦ λαοῦ τὰ στήθη; Καὶ ἔν ἄλλο ἀκόμη. Ἄστυρομικὸν ἔγγραφον ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον ὑποδεικνύον αὐτῇ τὴν τήρησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων καὶ ὑπομνησκὸν αὐτῇ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς ἀπειλοῦσι νὰ διακυβεύσῃ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν!

Ἄλλὰ πρὸς Θεοῦ! ποῖται λέξεις, ποῖται ἐμφράσεις δύναται νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὴν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν ἢ ἐμποιοῦσι τοιαῦτα γεγονότα; Πᾶσα κρίσις πνίγεται ἐν τῇ ἐγειρομένῃ ἀγανακτήσει, καὶ πᾶσα μετριοπάθεια ἀφανίζεται ἐν τῷ κυκῶνι τῆς ὀδύνης καὶ τῆς ἀπελπιδίας. Σημεῖα λυπηρὰ, δυνάμενα νὰ ἐμβάλωσιν εἰς βαθύτερας σκέψεις καὶ τὸν ἀκαθέστερον παρατηρητὴν σημεῖα προμηνύοντα ἡθικῶς κινδύνους πολὺ σπουδαιότερους ἢ ὅσων δύνανται νὰ φαντασθῇ τις ἐξετάζων τὰῦτα ἐπιπολαίως.

Ὁ ἀπειλούμενος οὗτος κίνδυνος, ὁ φοβερός ὄσον καὶ ἀναπόφευκτος, ἀνάγκη νὰ ἀπασχολήσῃ σπουδαίως τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἔχει τὸ ὕψιστον καθήκον νὰ λάβῃ πρὸς ἀποσόβησιν αὐτοῦ σύντομα μέτρα, ἔχει τὴν ὑπεράτακτον ὑποχρέωσιν νὰ σώσῃ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ καταρύχουσα αὐτὴν καὶ τοὺς λειτουργοὺς τῆς καρχεῖα εἶνε νόσος καλαιά, ἀλλ' ἐσχάτως ἐφθασεν εἰς σημεῖον ὀξύτατον, κρίσιμον, κινδυνώδες. Ἰσως τοῦτο ἦτο ὕψος ἀπαραίτητος ἵνα ἐπιληφθῶμεν τῆς θεραπείας αὐτῆς ἔσται ὡς παρηγορῆ ἡμῶς ἡ ὑπόθεσις αὐτῆ, ὑπόθεσις ἄλλως τε ἐνισχυμένη καὶ ὑπὸ τῆς διαβεβαιώσεως τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν παρασκευαζομένων Ἐκκλησιαστικῶν Νομοσχεδίων. Ἄλλ' ἵνα τὰ ληφθῆσόμενα μέτρα μεταβάλλωσι τὴν κατάστασιν ταύτην ἀνάγκη νὰ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς παρούσας τῆς Ἐκκλησίας ἀνάγκας τὰ τελευταῖα ἐπεισόδια τὰ συνταράξαντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην κατέδειξαν πλείστας ἐλλείψεις, δεόντως δὲ σταθμώμενα παρέχουσι συμπέρασμα χροῖσιμα ἐν τῇ γινομένη νομοθετικῇ ἐφ-

ρασίᾳ. Γάργρανα ἀπαισία νέμεται τὸ ἐκκλησιαστικὸν σῶμα καθ' ἧς οὐδὲν δύναται ἡ συνήθης συμπτωματοκὴ θεραπεία. Εἶνε ἀνάγκη ἐγχειρίσεως γενναίας, ἵνα ἡ θεραπεία ἐπέλθῃ ταχεῖα, σύντομος, ριζική. Ὁ ἡμερησίος τύπος διελάλησεν ἐπανειλημμένως φρικώδεις εἰδήσεις κατ' ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων κληρικῶν, ὠνόητω τὸ ἡθικὸν κῆρος κατέστη ὑπόδικον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ. Εἶνε αὐταὶ ἐλήθειαι; εἶνε ψευδεῖς; Τίς οἶδε μετέωρος ἴσταται ἡ συνειδήσις τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ τὸ μετέωρον τοῦτο συνεπάγεται ζημίαν ἀνυπολόγιστον, ὑπονομεῖ τὸ ἀπαραίτητον τοῦ λαοῦ σέβας πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐσθρον Σινικῶν τείχος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνων. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκλίπῃ ἡ ἐκφραστὴς αὐτῆ. Ἄν τῷ ὄντι οἱ λειτουργοὶ οὗτοι τοῦ Ὑψίστου εἶνε ἐνοχοὶ τῶν ἀποδιδόμενων αὐτοῖς πράξεων, νὰ τοῖς ἐπιβληθῇ ἡ δέουσα παραδειγματικὴ τιμωρία καὶ νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἀρμόζουσαν αὐτοῖς θέσιν ἂν τοῦναντίον εἶνε ἀθῶοι, νὰ περιπτυχθῇ αὐτοὺς ὁ λαὸς ὡς ἀληθεῖς πνευματικοὺς πατέρας ἐν ὅλῃ τῇ υἱικῇ στοργῇ πνευματικῶν τέκνων καὶ νὰ φέσῃ λίθον ἀναθήματος κατὰ τῶν ἀχρείων συνοφαντῶν.

Ἄνευ τῆς ὀριστικῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν κατατεθειμένων καταγγελιῶν καὶ τῆς ἐφεξῆς ἀυστηρᾶς τιμωρίας τῶν παρεκτροπόμενων, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀναλάβῃ ὁ κλῆρος τὸ ἐκλιπὸν ἡθικὸν αὐτοῦ κῆρος, τὸ ἀποτριβῆν αὐτοῦ γόντρου, νὰ ἀνυψωθῇ καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ. Ἄνευ τῆς ἀνακαθάρσεως, τῆς τροποποιήσεως, τῆς συμπληρώσεως τῶν ἀπορῶντων τὴν Ἐκκλησίαν Νόμων, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ σώφρων διαχείρισις καὶ σκόπιμος διάθεσις τῆς Μοναστηριακῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ νὰ ἀποσοβηθῇ ἀκινδύνως πᾶσα εἰς τὸ μέλλον σύγκρουσις τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν. Ἄνευ τῆς λήψεως νέων νομοθετικῶν μέτρων πρὸς τελειότεραν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀξιοπροπεστέραν συντήρησιν τῶν κατωτέρων τῆς Ἐκκλησίας λειτουργῶν εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐνορθωθῇ ἡ τεταλαιωμένη ἐκείνη τάξις ἥτις μοιραίως ἀπεκλήθη Κληροσ, ἔλαχε δὲ ἐν τῇ διανομῇ τῆς Κυβερνητικῆς μερίμνης ἀείποτε τοῦ τελευταίου κλήρου.

Χαράσσοντες τὰς γραμμάς ταύτας φρονούμεν ὅτι ἀνταποκρινόμεθα τελείως εἰς τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν διολκλήρου τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τὴν τελικὴν ἐντύπωσιν ἣν κατέλιπον τὰ τελευταῖα ἐκκλησιαστικὰ ἐπεισόδια, καὶ ὅτι διερμηνεύομεν πιστῶς τὴν ἐπιθυμίαν παντὸς ποιοῦντος τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν ἀνορθῶσιν αὐτῆς. Ἀπέναντι τοιαύτης αὐτῆς καταπτώσεως, ἀπέναντι τοιοῦτου ἐξουτελισμοῦ, ἀπέναντι τοιαύτης θρησκευτικῆς ἐκλύσεως, ἀπέναντι τοιοῦτου ἡθικοῦ κινδύνου, μίαν πρὸς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ τόπου ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἀπευθύνει εὐχὴν, μίαν ἐπιστολήν, μίαν παράκλησιν, μίαν ἐπιταγὴν ἐπὶ τέλους! Καὶ ἡ εὐχὴ αὐτῆ, καὶ ἡ παράκλησις αὐτῆ, καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ καὶ ἡ ἐπιταγὴ αὐτῆ εἶνε ἐκείνη ἣν ἀσθενῶς ἐκφράζει ἡ ἐπισκοπικὴ τῶν γραμμῶν τούτων.

Φροντίσατε διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνορθῶσιν τῆς χώρας, μεριμνήσατε διὰ τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς σύνταξιν, ἐξημερώσατε τὴν Διοίκησιν, ἐνορθώσατε τὴν Δικαιοσύνην, ἀλλὰ πρὸ παντός, πρὸ παντὸς ἄλλου σάσατε τὴν Ἐκκλησίαν!

Νπδ.

ΑΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΙ

Οἱ μὲ μεγάλην περίνοιαν καὶ πολλὴν πατριωτικὴν πολιτικὴν τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου, ἔσοι οὐδέποτε ἐφρόντισαν νὰ λάβῃ ἡ ἐν τοῖς Σχολείοις παιδείσις καὶ ἡθικῆς ἀγωγῆς χαρακτῆρα, δικαιῶνται ἤδη νὰ δρῶσιν τὸν στέφανον τῆς ἐγνομοσύνης καὶ τῆς δόξης. Οἱ κληρικοὶ ἐκείνοι, ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι, οἵτινες ἀφῆκαν τὸ ποίμνιον αὐτῶν πλανώμενον ἄνευ ποιμένου, οἵτινες ἐφρόντισαν πῶς νὰ τὸ ἐμμεταλλευθῶσιν, ἀλλ' ὄχι καὶ πῶς νὰ τὸ ποιήσωσι, δικαιῶνται ἤδη νὰ προτείνωσι τοὺς πόδας των, ὅπως εὐλαβῶς προσπέσωμεν, ἢ νὰ ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν Ὑψίστον, ὅπως ζητήσωσι τοὺς μισθούς των. Οἱ διδάσκαλοι ἐκεῖνοι καὶ οἱ καθηγηταί, ἔσοι ὑπῆρξαν κάπηλοι γραμμῶν, ὑπολαβόντες τὸ διδάσκειν χρηματίζεσθαι, στρεβλώνειν τὸν νοῦν, διαφθεῖρειν τὸ ἦθος, δικαιῶνται ἤδη νὰ ζητήσωσι τὴν ἐγνομοσύνην τῶν μαθητῶν των καὶ τῆς κοινῆς, εἰς τὴν ὅποιαν τοὺς ἀπέλυσαν. Οἱ

συγγραφεῖς καὶ οἱ δημοσιογράφοι, ἔσοι ἐδημοσίευσαν συγγραφὰς ἀνηθίκους ἢ ἐσώστησαν διδασκαλίαν, αἵτινες θεωροῦσι χίμαιραν τὴν ἐλευθερίαν, χίμαιραν τὴν ἡθικὴν, χίμαιραν τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, τὴν ἐνώπιον ὑπερτάτου Κριτοῦ εὐθύνην, καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα του, ἔσοι ἠγωνίσθησαν ἀλληλοθαναμαζόμενοι καὶ ἀλληλοχειροκροτούμενοι νὰ ἐκριζώσωσι τὴν πίστιν καὶ ν' ἀφαιρέσωσι τὴν ἐλπίδα ἀπὸ τῶν καρδιῶν, ὅλοι ἐν γένει, οἵτινες συνειργάσθησαν, ὅπως τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα χαλαρωθῇ, ὅπως τὰ κάθη κυκλώσωσι ψυχὰς ἄνευ πίστεως καὶ ἐλπίδος, αὐτοὶ ὅλοι, τεθνεώτες καὶ ζῶντες, δικαιῶνται νὰ καυχήθωσιν ὅτι ὁ βίος των ὄντι παρήλαθεν ἐπὶ ματαιῶν. Ἐκείνη σφαῖρα, ἡ ὅποια καταρρέπει ἕνα αὐτοκτόνον, ἐκείνη μάχαιρα, ἡ ὅποια κυλίει εἰς τὸ αἷμα του ἕνα αὐτοκτόνον, ἕκαστος τροχὸς σιδηροπόδμου, ὅστις εὐρίσκει ἐνοκίριαν νὰ ἐπιδείξῃ τὴν δύναμίν του διερχόμενος ὑπεράνω τοῦ ἠιπτομένου ἐμπροσθεν αὐτοῦ, ἕκαστον κύμα ὑπερκαταπίνει εἰς τὰ ὕδατά του ἕνα ἐκούσιον δραπέτην τῆς ζωῆς, ὅλα αὐτὰ ἐν σατανικῇ συναυλίᾳ ἐνούμενα ψάλλουσι, ὁ ὅξια εἰς ἐκείνους οἵτινες ἐμύρφωσαν τὴν γενεάν τῶν αὐτοκτόνων.

Εἶνε φοβερὰ ἡ κατάπληξις, ἣν ἐν τῇ κοινῶνίᾳ ἡμῶν παρήγαγον αἱ τόσαι συγχρόνως ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς διαπραχθεῖσαι τελευταῖα αὐτοκτονίαι, ἀλλ' εἶνε ἐτι φοβερώτερον ὅτι τὸ κανὸν προχωρεῖ, προχωρεῖ, καὶ τίς οἶδεν ἐπὶ πόσον θὰ προχωρῇ. Εἶδετέ ποτε παράφορον ἀναστάτῳσιν τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ἀναταράττουσαν οὐρανὸν καὶ θάλασσαν; Εἶδετέ, βταν πνέωσι βίαιοι, πολλὸ σφοδρῶς βίαιοι ἄνεμοι, πῶς, ἕνα, αἱ στοιβάδες τῶν νεφῶν κυλλοῦνται καὶ φεύγουσι προτροπᾶδην συνωδοῦμεναι, καὶ πῶς, κάτω, ἡ θάλασσα κυλλεῖ τὰ πυρογόμενα, τὰ βαθυκύματα, τὰ ἐνίοτε ἀψοῦμενα καὶ ἐνίοτε καταπίπτοντα, τὰ ἐνίοτε ἀνοιγόμενα καὶ ἐνίοτε συγκλειόμενα, τὰ λυσσῶντα, τὰ συστρεφόμενα, τὰ ἐκπνέοντα καπνοῦς, τὰ ἐξεμοῦντα ἀφροῦς, τὰ βαρεὰ καὶ πολυτάραχα κύματα τῆς; Ὅσαί τότε εἰς τὴν δυστυχίᾳ, ὅστις ἤθελεν ἀφεθῆ εἰς τὴν ἀσπὴν των! Ἐν ἀκαρεῖ καταποθῆς ὑπ' αὐτῶν, θὰ κατέλθῃ εἰς τὴν βυθόν, ἢ συγκυλιόμενος θὰ ἐκβρασθῇ οὐκίρως κατὰ τῶν ἀκτῶν. Ὄθτω καὶ ἐν ταῖς

άνθρωποι και κοινωνίες, όταν οι άνεμοι της ήθικης αναρχίας πνέσει σφοδροί, τα πάθη, κύματα ήθικα, κυλλούνται παράφορα, άνθρωπο-διψή, ούδα δε εις εκείνους οίτινες ήθελον τε-θῆ ένώπιον αυτών. Καί τα πάθη ταύτα υπό τους αυτούς ήθικούς θρους θα έπέρχονται πάντατε άνθρωποβόρα, όπως ή θάλασσα θα κυλή άτελεύτητα τα τρικυμιώδη κύματά της ένόσω οι άνεμοι θα πνέωσιν οι αυτοί.

Πώς θα καταπολεμηθῆ αυτή ή επιδημία, πώς θ' άποτραπή αυτό τό κανόν; Μία τών έφημεριδών της πρωτευούσης έννομοδότησεν ότι άνάγκη να έπεμβώσιν οι ιατροί. Οι ιατροί! Άλλά μέχρις ού εδρεθώσι καταπότια θεραπεύοντα νόσον, ής τα αίτια, έντός της περιπτώσεως της παραφροσύνης, είναι άναυτιλέκτως αίτια ήθικα, άποκαρτέρησις, άπογοήτευσις, άπελπισία, έλλειψις άντοχής εις τα πάθη της ψυχής και τας τρικυμίας του βίου, μέχρις ού εδρεθώσι συνταγαί άντιτασόμεναι άποτελεσματικώς κατά νόσου, ής ή έκδηλώσις γίνεται καταφανής μετά της καταστροφής της ζωής, ως έπιτραπή εις ήμās να έπικαλέσωμεν β.τι και άλλοτε έγράφη έν τῷ 18ῳ άρθρῳ της «Ανακλάσεως», «φροντίσατε να έμπνεύσητε εις τας ψυχάς την ζωσαν εις Χριστόν πίστιν διά χριστιανικής διδασκαλίας, χριστιανικού παραδείγματος, διά της ένεργείας τών μυστηρίων της Έκκλησίας».

Καί έπειδή έτέρα έφημερίς έκαμε την παρατήρησιν ότι δέν αυτοκτονούσι μόνοι οι άσεβεις, αλλά και άνθρωποι άκρωμένοι την θείαν λειτουργίαν, ως έπιτραπή εις ήμās ν' άντιπαρατηρήσωμεν ότι χριστιανοί δέν είναι οι διά ταρτουφισμόν ή καθ' έξιν τυπικήν σταυροκοπούμενοι και γονυπετούντες έν Έκκλησίαις δίμηνη νευροσπάστων χριστιανοί άληθεις, γνήσιοι, πραγματικοί, είναι μόνοι εκείνοι, οίτινες έχουσι ζωντανήν την εις Χριστόν πίστιν, τών όποιων ό χριστιανισμός διεφώτισε τον νοόν, ήθοποίησε την βούλησιν, έξηγήασε τό αισθημα, εκείνοι οίτινες έχουσι πίστιν, έλπίδα, άγάπην, μη προκαλούντες δε τας συμφοράς ύπομένουσιν ήμας καρτερικώς αυτάς έπερχομένης, μιμούμενοι τών άρχηγών της πίστεως αυτών, και φωνούντες, και όταν ήβυσσοι κανών κυκλώωσιν αυτούς, «είη τό ύνομα του Κυρίου εδόλογημένον».

Ο ΝΕΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Μετά τοςούτον πεισματώδη άγώνα συναφθέντα περί την θέσιν, ήν έκένωσεν ό θάνατος του πρώην μητροπολίτου Προκοπίου, μετά τήσιν βοήν και τήσιν πάταγον λόγων και άντιλογιών, έγκλήσεων και άντεγκλήσεων, ιδού τέλος έπέρχεται λήξις τις και ό τέως άρχιεπίσκοπος Κεφαλληνίας Γερμανός προσαγορεύεται ό νέος μητροπολίτης.

Είςνε νόμιμος ή έκλογή του; είναι θεάρεστος; έγένετο έπ' άγαθῷ της Έκκλησίας; Τόσα περί τούτων έρρέθησαν άλλήλοις άντικείμενα, τόσαι γνώμαι συνεικρούσθησαν έν διαφόρων έλατηρίων και συμπερόντων διαμαχομένων προερχόμεναι, τόση έχλός συγχύσεως έπεχύθη, ώστε ή κοινωνία δέν δύναται να διαχωρίση άνά μέσον του φωτός και άνά μέσον του σκότους.

Τίς λοιπόν θα ποιήσῃ τόν διαχωρισμόν τούτον ειλών γεννηθῆτω φῶς, τίς;

Αυτός ούτος δι' Η' καίνου.

Έπὶ την άνωτάτην σκοπιάν της Έλληνικής Έκκλησίας τεθείς, εάν ήνε άληθής έπίσκοπος, θα τό άποδείξῃ διά τών έργων του.

Η Έκκλησία ήμῶν νοσεί νόσον χρόνιον και έχει άνάγκην έπιστήμονος ιατροῦ. Πολλά τών μελῶν του κληρικῶν σώματος λυμάνεται ή σήψις άνιάτος και παρίσταται άνάγκη έπιτηδέου χειροῦργου. Πολλαχού της Έκκλησίας ήμῶν έσχηματίσθησαν τέματα, νοσογόνοι έστίαι, και άπαιτεται άνήρ έπιχειρηματικός εις άποξήρανσιν αυτών. Κτήνη πολλά συναρμαζόμενα έν τοις νοοίς του Κυρίου έπεσώρευσαν έπὶ μακρά ήδη έτη τόσιν νόσον Αύγελου, ώστε άπαιτεται νέος Ηρακλῆς, να εκκαθάρῃ αυτήν, σπέρων τό δειήρον του Αλφειοῦ. Είναι ό νέος μητροπολίτης ό έπιστήμων ιατρός; είναι ό έπιτήδειος χειροῦργος; είναι ό έπιχειρηματικός άνήρ; είναι άλλος Ηρακλῆς; Άλλοι έν τῇ θέσει του καθήκον αυτών έθεώρησαν την άπράγμονα ήρεμίαν και την πρός θησαυρισμόν έπιμέλειαν. Αυτός επαινείται ως δραστήκος' αυτός φημιζεται ως άφιλοχρηματος, αυτός χαίρει την έμπιστοσύνην πλουσιών όμογενῶν, αυτός έχει τας ύποσχέσεις της κυβερνήσεως, μεγάλης μερίδος του τύπου, ότι θα τον συνδράμωσιν

εις πάσαν αυτου προς άνόρθωσιν της Έκκλησίας έπιχείρησιν. Λοιπόν;

Λοιπόν τοςάυτης εδκαιρίας παρισταμένης τά έργα αυτου θα τον δείξωσιν άν είναι αυτός ό νόμιμος, ό θεάρεστος, ό άνθρωπος, άν πρό πολλου άπαιτεί ή Έκκλησία, να περιβληθῆ τον άρχαίου αυτης κόσμον, να δράσῃ την εδ-εργετικήν αυτης και ψυχροσωστικήν και έννο-σωστικήν δράσιν.

Τό κυριώτερον μέλος του σώματος είναι ή κεφαλή. Είς αυτήν συγκεντρούται ή βρασις, ή άκοή, ή γεύσις, ή βσφρησις' έξ αυτης ή φωνάξουσα σκέψις και ό διευθύνων λόγος. Όρατή κεφαλή της Έκκλησίας της Έλλάδος είναι ό πρωθιερέαρχης αυτης. Κακή κεφαλή διεύθυνεν εις βεράθρον άπολείας τό σώμα και καλή κεφαλή δύναται να άπομακρύνῃ τό σώμα από του βεράθρου και εις όδον σωτηρίας να διευθύνῃ αυτό. Κεφαλή καλή, κεφαλή σάξουσα εδ-χόμεθα ν' αναδειχθῆ ό νέος ήμῶν μητροπολίτης, κεφαλή τον φωτισμόν δεχομένη έν της νοητής και άπολλίτου Κεφαλής της οίκουμηνικής Έκκλησίας, οίος είναι ό Κύριος ήμῶν Ίη-σοῦς Χριστός, και τοιοούτος αναδεικνυόμενος έλπίζομεν ότι θέλει εσφράνει και αυτους τους δι ολανθήποτε αίτιαν έχθρους αυτου, πλην εάν τις είναι μοχθηρός παντάπασιν, υπεράνω του άγαθοῦ της Έκκλησίας τό ίδιον πάθος τιθέμενος. Εάν λοιπόν διατάξῃ τις ύως έν τών προτέρων να αναφωνήσῃ τό Ξξος, αλλά πεποιθώμεν ότι άμέριστον τό πανελλήμιον, ό-μόφωνον τό όρθόδοξον πλήρωμα εσχετα μεθ' ήμῶν εκ βέθους καρδίας, να ό νέος ήμῶν μητροπολίτης αναδειχθῆ:

Ξξος, Ξξος, Ξξος!

K.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

B.

Κατά όνο έπόθευς πρόκει να παρατηρηθῆ ή άνθρο-πίνη οικογένεια, την θείαν και την άνθροπινήν. Η δευτέρα αυτη γενήται εκ της έλευθέρως θέλησεως του άνδρος και της γυναίκος.

Η δε κοινωνία διά τών αυτης νόμων και καθήκων παρεμβαίνει, επικυρωσ τον δεσμόν τούτον όστις ένόι τον άνδρα με την γυναίκα, τους λαμβάνει υπό τας πέρυγας της προστασίας της, και ή οικογένεια ένδυ-ναμοῦται έν τῇ έξουσίᾳ του κοινωνικοῦ νόμου. Άλλ' ως είπον ή οικογένεια έχει και έποψιν θείαν.

Η αρχή της ζωής της οικογενείας είναι δεσμός ήθικός ένων όμοι άδελφότητος δύο ψυχάς, αίτινες προσεικλόσθησαν ή μία εις την άλλην εκ της άκατα-μαχῆτου δυνάμεως της άγάπης' ό ήθικός ούτος δε-σμός, όστις έσταται υπεράνω πάσης αίσθητικής από-λαύσεως, κανονίζει τά μεταξῶ πατέρος και μητρός' ού-τος έδρεεί πολῶ της θέλησεως του άνθρώπου ένη-λότερον, διότι έδρεεί έν τῇ θέλησει του Θεοῦ, όστις από κτίσεως κόσμου έδρασε και εδόλογησεν, ως μαρτυ-ρεί ή Γένεσις, την κοινωνίαν του άνδρος και της γυ-ναίκος. Θανατασῆ είστασις! Ό κόσμος έδημιουργήθη έν του μηδεός' τά πάντα είχαν τελικόν σκοπόν τον άνθροπον' ό Θεός είπε, Δέν είναι καλόν να μόνῃ ή άνθροπος μόνος επὶ της γῆς, ως κάμαμεν εις αυτών βοηθόν. Τότε κατέ την ίππειον αυτου άγαθότητα έ-δρασε τῷ άνθρώπῳ γυναίκα σύντροπον.

Ό Αδάμ ίδων την σύντροφόν του έκραξεν, ίδού ή παρῆ έν της σαρκός μου, ίδού τό όστον έν τών όστών μου, τό αίμα έν του αίματός μου. Ό Θεός εδόλογησε την ένωσίαν των, την πηγῆν της γεννομένης άνθρα-πότητος. Έν τῷ διηγήματι τούτω της Παλαιῆς Γραφῆς υπάρχει ή ιστορία της αρχῆς και του λόγου της Ο-ικογενείας.

Σήμερον οι ύλισται, οι θετικισται και όσαι δέν πι-στεύουσιν ή προσποιούνται ότι δέν πιστεύουσιν εις Θεόν, ισχυρίζονται ότι δύναται να σχηματίσωσιν οί-κογενείαν άνευ ούδενός συνδέσμου θερηκευτικοῦ!!!

Άλλ' οι είδαλολάτραι αυτοί εις τον παλαιόν αιώνα, ησθάνθησαν ισχυράν την άνάγκην να πλησιάσωσιν τον βασιόν παρῆ τῇ Οικογενειακῇ Έστία' και τούτο δέν είναι ή μόνη κραυγή ένός μόνου λαοῦ, άλλ' είναι ή κραυγή όλων τών λαών πασῶν τών θερηκεῶν και πάντων τών αλόνων. Η θερηκεία πάντατε ηδόλογησε την ένωσίαν ταύτην, ήτις δέν είναι καθ' αυτό ειλῆ ή ένωσις δύο ψυχῶν, αίτινες όφουδνται εκ της γῆς εις τον Ούρανόν.

Έσπερε να ζῆ τις εις τας καιρός ταύτους, τους το-σοῦτον δυσσευείς δια ν' άπαντήσῃ άνθρώπους θέλον-τας να κατορθώσωσι τό πόν ένεν Θρησκείας, άνεν Θεοῦ!

Άλλά τί παρατηρεῖτε, κίριοι, πῆρεξ ήμῶν; Όποιον είναι τό έλευθόν θέμα όπερ παρουσιάζεται εις τόδε δσφαλμοῦ σας; Βλέπετε συνεχῆς χωρισμός, συνεχῆς διενέξεις, συνεχῆς διάφανίας. Καί οσῆς δένιμάτε! και βρωτάτε πως ποτε ή άρεία αυτη της όστις λαμ-πάς συμβαίνει να δοσῆται και να υβέννυται έν τας ήμέρας ήμῶν; πως ποτε οι δεσμοί οδοι χαλαροῦνται και συντρέφονται; Θέλω σας ελεῖν έγῶ τό διατι.

Δίδοτε περί την Οικογενειακήν έστίαν συνετήρη-σαν οι δεσμοί, οίτινες έκατήσαν τον άνθροπον πλη-σίον του ίσθῶ βαμοῦ.

Πόσα δάκρυα δέν έχοσθησαν διά την έλλείψιν ταύ-την της θερηκείας! Διόξατε από της Οικογενείας τον Θεόν! Διόξατε από του άγίου Βιβλίους της Οίκογε-νείας τους άγγέλους εδς όδράνθῶν και την Θρησκείαν!

ὕπερ αὐτοῦ. Καὶ ἔλαι αἱ δυστοχίαι ἐν ἀπολυ-
θῶσι κατ' αὐτοῦ, αὐτὸς δὲν δ' ἀποβάλλῃ τὴν ἐλ-
πίδα του. Καὶ ἐν ἔλαι αἱ τρικυμῖαι τοῦ βίου
καταποντίσασιν αὐτόν, αὐτὸς ἀπὸ τὰ βέδη
τοῦ πόντου θὰ βλέπῃ ἐν πίστει τὸν οὐρανόν.
Ἄν τὸν ὑβρίσῃ τις, αὐτὸς θὰ τὸν εὐλογήσῃ.
Ἄν τὸν πλήξῃ τις, αὐτὸς θὰ τὸν θωπεύσῃ. Ἄν
τὸν φρονέσῃ τις, τὸ τελευταῖόν του δάκρυ θὰ
χυθῆ ὑπερ τοῦ φρονέως του. Τίς ἐπέφερε τὸ
ἀνέλπιστον τοῦτο γεγονός, τίς κατώρθωσε
τὸ ἀληθές αὐτὸ θαῦμα; Ἀλλὰ τίς ἄλλος, τίς
ἄλλος παρὰ Σὺ, ὦ θεία καὶ θαυμασία πίστις
τοῦ Ἰησοῦ;

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ.

ΕΠΙ Τῆ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΕΣΥΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν 29 παρελθόντος μηνὸς
συμπληρωθείσῃ πεντηκονταετία ἀπὸ τῆς ἀρχιε-
ρασύνης τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλε-
ξανδρείας κ. Σωφρονίου ὁ Σύλλογος τῆς «Α-
νακλάσεως» διὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Ἀλ.
Ρ. Παγκαβῆ ἐπεμψεν Ἀντιφ συγχαρητήριον τη-
λεγράφημα, εἰς ὃ ἡ Α. Μ. ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

Ἐδχαριστοῦμεν τὸν Σύλλογον ἐπὶ ταῖς συγ-
χαρητηρίοις αὐτοῦ προσήσεις.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας
ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὁ ἐν Αιθίοπῃ διδάσκαλος παρὰ τῇ ἐκτῇ
ἑλληνικῇ Κοινοτήτι κ. Παντελής Κ. Γκορο-
γιάννης, συλλέξας, ἐστειλεν ἡμῖν ὑπὸ τὸν τί-
τλον τοῦτου σειρὰν γινωμῶν καὶ σκέψεων με-
γάλων ἀνδρῶν, ὡς δημοσιεύομεν ἀπὸ τοῦ πα-
ρόντος φύλλου κατ' ἀποσπάσματα.

Πάν σύστημα ἐκπαιδεύσεως θέτον ἐν δευ-
τέρῃ μορῇ τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν εἶνε
δηλητηριώδες.

ΓΑΛΑΤΩΝ

Ἡ ὑποκρισία εἶνε τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς
θρησκείας ὁ θάνατος.

A. PELLISSIER

Τελειότερα καὶ εὐδαιμονεστέρα κοινωνία
εἶνε ὁμολογουμένως ἡ συγκροτουμένη ἐξ οἰκο-
γενειῶν, ἐπὶ χρηστοῖς καὶ ἀγαθοῖς διακρινο-
μένων ἡθῆσι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε φύσει θρησκευτικός, ἐ-
γεννήθη διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα ἔχει

ἀνάγκην τοῦ πιστεῦναι, ἔχει ἀνάγκην τοῦ ἀγα-
πᾶν τὸν Θεόν. Ἐν τῷ βῆθει τῆς ἡμετέρας ψυ-
χῆς ὑπάρχει μυστικὸς τις πόθος ὅστις τὸν ἄ-
ναζητεῖ.

BOSSUET

ΣΤΑΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 1ης Ἰουνίου τοῦ ἐν Λει-
ψία ἐκδιδομένου περιοδικοῦ ἢ «Κλειώ» ἐδη-
μοσιεύθη ἢ περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Κλήρου
μακρὰ ἐπιστολὴ ἣν ὁ ἐν Βουδαπέστη τῆς Οὔγ-
ραρίας αἰδεσιμώτατος ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγ.
Γῶργος ταπεινὸν μέλος τῆς «Ἀνακλάσεως» ἀπήν-
θυνα πρὸς τὸ Προεδρεῖον αὐτῆς κατὰ τὸν κα-
ρελθόντα Μάϊον, ὅτε ἡ «Ἀνακλάσις» ἀνακι-
νήσασα τὸ ζήτημα τῆς ἀνορθώσεως τοῦ Κλή-
ρου, εἶχε καὶ τούτου ἐκζητήσει τὴν γνώμην.
Ἡ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης λεπτομερὴς καὶ
ἐμφοιθῆς τῶν ζητημάτων ἐκτετατὴς διεφάνισε
μεγάλως τὸν Σύλλογον ἐν ταῖς ἐπὶ τοῦ ζητή-
ματος τῆς ἀνορθώσεως τοῦ Κλήρου ἐργασίαις
αὐτοῦ.

— Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ἰούνιον ἐνεργά-
φησαν νέα ἀρωγὰ μέλη τεσσαράκοντα.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ».

Ὁ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητῆς
τῆς Θεολογίας κ. Ν. Μ. Δαμαλάς ἐδωρήσατο
εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς «Ἀνακλάσεως» ἐκ
τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων τὰ ὑπὸ τοὺς τί-
τλους α) Ἐρμηνεία εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην
Τόμ. Α' καὶ Β' / Περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Φιλο-
σοφίας καὶ τῆς σχέσεως ταύτης πρὸς τὴν Θεο-
λογία.

— Ὁ κ. Αντώνιος Μουφερράτος τὰ ἐξῆς
συγγράμματά του α) Πραγματεία περὶ προγα-
μίας δωρεῆς, β) Περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς προ-
σωπικῆς κρατήσεως καὶ γ) Τὴν ἐσχάτως ὑπ'
αὐτοῦ ἐκδοθείσαν Ἐκλογὴν τοῦ Λέοντος καὶ
Κωνσταντίνου (Ecloga Leonis et Constanti-
ni).

— Ὁ κ. Νεοκλῆς Καζάξης τέσσαρα ἀντί-
τυπα τῆς περὶ ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων με-
λέτης του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Ζαχ. Θεσσαλ' Δ. Σημεντήρη Μον' Γεν. Μ. Θέμ.
Γεωδ. Κ. πολιν' Σπ. Χανδρ. Κέρκ. συνδρομηταὶ ἐνε-
ργόφρησαν, φύλλα ἐστάλησαν. — Ἀπ. Ξέν. ἀγιογρ. Ἄγ.
Ὁρ. Χρ. Μακρ. Ἄγ. Ὁρ. ζητηθέντα φύλλα καὶ πάλιν
ἐστάλησαν. — Ι. Δ. Ἀφθ. Πράβ. φύλλα ζητούμενα ἔ-
χομεν σταλεῖ καὶ πάλιν πιστεύομεν ὅτι τὰ ἐλάβετε
ἤδη. — Ἀντ. Μαργ. Γιούργ. συνδρομῆσθε.

Τόποις Α. Κολλαράκη καὶ Ν. Τριανταφύλλου
— Κάτωδι τοῦ Δημαρχείου. —